A TANTÁRGY ADATLAPJA

Differenciálpszichológia

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3. Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4. Szakterület	Pszichológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Pszichológia szak / Pszichológus
1.7. Képzési forma	Távoktatás

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Differenciálpszichológia			A tantárgy kódja	PLX00062
2.2. Az előadásokat tartó oktató – Tantárgyfelelős	Csonta András				
2.3. A szemináriumi / laboratóriumi / projekt tevékenységekért felelős oktató – tutor	Csonta András				
2.4. Tanulmányi év	3	2.5. Félév	6.	2.6 Értékelés módja	Kollokvium
2.7. Tantárgy rendszere	Választható			2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszáma)

3.1. Heti óraszám- nappali képzés	**2**	amiből: 3.2. kurzus	2	3.3. szeminárium/ labor/ projekt	**1**
3.4. Félévi összóraszám: távoktatás	75	3.5.1. SI	19	3.6. AT + TC + AA	28
		3.5.2. AI	28		
Az egyéni tanulási (SI) és önképzésre szánt (AI) idő leosztása:					**óra**
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (AI)					
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					**6**
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					**6**
Tutorálás (szakmai tanácsadás)					**2**
Vizsgák					**2**
Egyéb tevékenységek					**2**
3.7. Az egyéni tanulás (SI) és az önképzési tevékenységek (AI) teljes óraszáma					**47**
3.8. A félév össz-óraszáma					**75**
3.9. Kreditszám					**3**

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	BBTE elearning felülete (MsTeams)
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Tanterem, audio-vizuális eszlközök

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)[1]

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CP1	• Az egyéni különbségek mögött meghúzódó biológiai, kognitív, személyiségbeli és társadalmi különbségek ismerete • Az egyéni különbségek kutatásához szükséges módszertani ismeretanyag elsajátítása A pszichológusi munkát elősegítő látásmód megszerzése
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	**Kompetencia**
CT2	• A szakmai feladatok elvégzésének képessége, a deontológia tiszteletben tartásának körülményei közepette • A hatékony szakmai tevékenység eljárásainak alkalmazása az adott szervezési feltételek körülményei közepette
	A folytonos képzés iránti szükségletek önértékelésének képessége, annak érdekében, hogy a szakmai kompetenciáknak a szociális körülmények dinamikájához való alkalmazkodása biztosítva legyen

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)[2]

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	**Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)**	**Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)**

[1] A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

[2] Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb odalán kell feltüntetni.

CP1	• Az egyéni különbségek mögött meghúzódó biológiai, kognitív, személyiségbeli és társadalmi különbségek ismerete • Az egyéni különbségek kutatásához szükséges módszertani ismeretanyag elsajátítása A pszichológusi munkát elősegítő látásmód megszerzése	
CT2	• A szakmai feladatok elvégzésének képessége, a deontológia tiszteletben tartásának körülményei közepette • A hatékony szakmai tevékenység eljárásainak alkalmazása az adott szervezési feltételek körülményei közepette A folytonos képzés iránti szükségletek önértékelésének képessége, annak érdekében, hogy a szakmai kompetenciáknak a szociális körülmények dinamikájához való alkalmazkodása biztosítva legyen	

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. … A differenciálpszichológia területén belül felhasználásra kerülő általános konceptuális keretek, elméleti modellek és kutatási eredmények ismerete.
• 2. … Az aktuális kutatási eredmények integrálásának képessége a szakmai gondolkodásba és gyakorlatba
3. … A tudományosan megalapozott egyéni különbségek ismerete, értelmezése és integrálása a pszichológia különböző területein
4. …
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
• 1. … Az egyéni különbségek mögött meghúzódó faktorok megismerése és értelmezése
• 2. … A megismert különbségek integrálása a későbbi kutatói-, munkapszichológiai-, egészségpszichológiai- vagy terapeutai munkába
• 3. … Interdisciplináris gondolkodásmód kialakítása, mely egy szélesebb körű látásmódot biztosít

8. A tantárgy tartalma

8.1 AI, SI	Didaktikai-tanulási módszerek	Megjegyzések
1.A differenciál pszichológia történeti áttekintése és módszertana	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
2.Az emberi agy: régiói, működésük és az ezekben fellelhető egyéni különbségek	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
3.Hormonrendszer: egyéni különbségek hormonális alapja	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
4. Az egyéni különbségek genetikai aspektusai	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
5. Személyiségbeli különbségek és az egyéni jóllét	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
6.Személyiségbeli különbségek és munkahely	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
7. Személyiségbeli különbségek, egészség és az élethossz közötti összefüggések	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
8. Egyéni különbségek a kognitív képességek romlásában	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
9.Intelligencia és a szociális egyenlőtlenségek	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
10.Kiemelkedő intelligencia és kreativitás	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
11.Egyéni különbségek társadalmi és kulturális megközelítése	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
12.Egyéni különbségek a moralitásban, konformitásban és szabálykövető viselkedésben	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	

Könyvészet:

Chamorro-Premuzic, T., Furnham, A., von Stumm, S. (Ed.). (2011). *The Wiley-Blackwell Handbook of Individual Differences*. First edition. West Sussex, Wiley-Blackwell

Haslam, N., Smillie, L., Song, J. (2017). *An introduction to personality, Individual Differences and Intelligence*. Second Edition. London, Sage foundation of psychology

Sapolsky, R. (2017). *Behave. The biology of Humans at our best and worst*. New York, Penguin Press

8.2 AT	Didaktikai-tanulási módszerek	Megjegyzések

13. Büntetőjog és egyéni különbségek	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
14. A differenciálpszichológia integrálása a pszichológusi munkába	Bemutatás, szintetizálás csoportos megbeszélés	
Könyvészet		

8.3. **TC**	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
Szemináriumi feladat Robert Sapolsky Behave című könyve alapján	Assignment in MSTeams	
Könyvészet Sapolsky, R. (2017). *Behave. The biology of Humans at our best and worst*. New York, Penguin Press		

8.4. **AA**	**Didaktikai-tanulási módszerek**	**Megjegyzések**
Könyvészet		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 AI, SI	tananyag elemzésének és szintetizálásának képessége	Irásbeli vizsga	50%
9.5 TC /AA	ismeretek megértése gyakorlati alkalmazása	Szemináirumi beadandó	50%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális hányada az összóraszám legfeljebb 50%-a lehet. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat).

A szemináriumi feladat(ok) kötelezőek, kizáró jellegűek, a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik. Teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg. A türelmi időszakban pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat. A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való

részvételre. A kötelező félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban pótolhatóak, de nem számítanak a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

A parciális vizsga nem kizáró jellegű. A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása nem vonja maga után a félév végi vizsgáról való kizárást. A parciális vizsga nem pótolható, kivéve orvosilag jól indokolt esetben. Orvosilag igazolt távollét esetén a kórházi elbocsátást igazoló felmentés benyújtása (7 napon belül) esetén a hallgatónak joga van szóbeli vizsgát tenni, amivel megszerezheti az adott részjegyet.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után, a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése által, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztatót tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tételre (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást, csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)[3]

	○	**A fenntartható fejlődés általános ikonja**

								
○	○	○	x	○	○	○	○	○
								Nem alkalmaz-ható
○	○	○	○	○	○	○	○	○

Tantárgyfelelős Tantárgytutor(ok)

[3] Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: *„Nem alkalmazható”.*

Dátum
2026.04.25.

Távoktatás felelős,
Dr. Kanyaró Kinga, egyetemi adjunktus